Бекітемін:
Бастауыш сыныптар жөніндегі
оқу ісінің орынбасары: С.Мырзағалиева.

Желтоқсан айының **IV аптасының 21 - 25аралығындағы шағын ортаңғы тобының күн тәртібіндегі тәрбие қызметінің циклограммасы.**

Өтпелі тақырыбы: «Менің Қазақстаным»

Апталық тақырыбы: : «Тәуелсіз Қазақстан(ҚР Тұңғыш Президенті, мемлекеттік рәміздер).»

Күн тәртібі	Дүйсенбі	Сейсенбі	Сәрсенбі	Бейсенбі	Жұма
Балаларды қабылдау	Ата-аналармен, балалармен амандасу. Балаларды қабылдау. t өлшеу,	Жағымды жағдай орнату. Балалардың көңіл - күйлеріне назар аударып, қызуын өлшеп қабылдау. Медбике, психологпен бірлескен жұмыс.	Ата-аналармен, балалармен амандасу. Балаларды қабылдау. t өлшеу,	Ата-аналармен, балалармен амандасу. Балаларды қабылдау. t өлшеу,	Тәрбиешінің балалармен қарым-қатынасы. Балабақша туралы жан-жақты әңгімелесу, қарым-қатынас және көтеріңкі көңіл-күй орнатуға арналған ойындар ұйымдастыру.
Ата – аналармен әңгімелесу	Қабылдау ережелері, демелыс күндерін өткізу дәстүрлері т.б. Балаларды үлкендерді құрметтеуге тәрбиелеу мәселелері, озык іс-тәжірибелер бойынша әңгімелесу;	Ата-аналармен пікірлесу; Баланың өміріндегі екінші әлеуметтік орта - балабақша туралы, ондағы тәрбиелеу мен оқыту үдерістері жайлы әңгімелесу;	Ата-аналарға балаларды балабақшаға кешіктірмей әкелуді ескерту.	Ата-аналармен жұмыс: «Дұрыс тамақтануға баулу»	Ата-аналармен жұмыс: Балалардың тазалығы жөнінде кеңес беру

Ойындар (үстел-үсті, саусақ және т.б.)	Сергіту сәті Өлең мазмұнына сәйкес қимыл-қозғалыстар жасалады. Достар бірге жүреміз, (қол ұстасып, айнала жүру) Бірге ойнаймыз, күлеміз. (бір-біріне қарап, күлу) Бірге балық аулаймыз, (қолдарын алға созу) Міне, біздер қандаймыз! (қолдарын жоғары созу) Бөлінбейді іргеміз, Әрқашанда біргеміз.	Тіл ұстарту жаттығуы Өс- өс- өс, Тігіп алдым қос, Екіге екіні қос. Көңілде жоқ қос. Өс-өс-өс. Өнегелі болып өс. Ұқыпты боп өс. Ағаш тез- тез өс. Музыка әуенін тыңдап, музыка сай жаттығу жасау.	ТҮЛКІШЕК (қызықтама) Түлкі, түлкі, түлкішек, - Түнде қайда барасың? - Апам үйіне барамын, - Апаң саған не берер? - Ешкі сауып сүт берер, - Оны қайда қоясың? - Жалпақ тасқа қоямын. - Ит ішіп кетсе қайтесің? - Бақан ала қуамын. - Былғанып қалса қайтесің? - Ағын суға жуамын. - Ағып кетсе қайтесің? - Қайықпенен қуамын. - Жеткізбесе қайтесің? – Жылай, жылай қаламын.	Дидактикалық ойын: «Үй құстары – менің достарым» Мақсаты: Жасырын тұрған суреттерді тауып, ағылшынша аттарын айтады. Тауық- a hen Қаз-а goose Үйрек- a duck Күркетауық- a turkey	Дид-қ ойын: «Менің айтуым бойынша». Мақсаты: Суреттеп айтқан баланы табу қажет
Таңертеңгі гимнастика (5 мин)	Музыка әуенімен таңертеңгілік жаттығулар кешені. Ұйқы ашатын музыкалық-ырғақты қимылдарды орындау. Қ Р мемлекеттік Әнұранын айту.	Музыка әуенімен таңертеңгілік жаттығулар кешені. Ұйқы ашатын музыкалық-ырғақты қимылдарды орындау. ҚР мемлекеттік Әнұранын айту.	Музыка әуенімен таңертеңгілік жаттығулар кешені. Ұйқы ашатын музыкалық-ырғақты қимылдарды орындау. ҚР мемлекеттік Әнұранын айту.	Музыка әуенімен таңертеңгілік жаттығулар кешені. Ұйқы ашатын музыкалық-ырғақты қимылдарды орындау. ҚРмемлекеттік Әнұранын айту.	Музыка әуенімен таңертеңгілік жаттығулар кешені. Ұйқы ашатын музыкалық-ырғақты қимылдарды орындау. ҚР мемлекеттік Әнұранын айту.
Ойындар, ұйымдастырылған оқу қызметіне	Туған жері-Махамбетті әңгімелеу.	«Менің Атырауым» суретін үлгі бойынша әңгіме айтып беру	Ойыншықтармен ойнату, балалардың бір- бірімен ауызша қарым - қатынас	Өлеңді жаттау: Отан-менің ата-анам,	Үстел үсті ойыны:

дайындық			жасауына ықпал ету	Отан –досым, бауырым. Отан-өлкем , астанам, Отан-туған ауылым.	
Ұйымдастырылған оқу қызметтері	**Сөйлеуді дамыту** **Тақырыбы:**Рәміздер **Мақсаты :** Балаларға Қазақстан Республикасының Мемлекеттік рәмізде-рімен таныстыру. Туды, Елтаңбаны және Әнұранды бір-бірінен ажырата білуге үйрету. Балаларға рәміздер-ді құрметтеуге,қастерлеуге рәміздерді бәрінен биік ұстауға,рәміздердің әр элементтерін,бөлшектерін атауларын жатқа білуге тәрбиелеу. алалар біз	**Дене шынықтыру** 1.Тақырыбы: Тәуелсіз Қазақстан Мақсаты : Бір минут баяу қарқында жүгіреді. Тепе-теңдікті сақтап жүру. Допты бір-біріне төменнен лақтырады және қағып алуға жаттықтыру. Орыс тілі Тақырыбы: Что наденет Дана на улицу Одежда Мақсаты: учить читать наизусть небольшое стихотворение при помощи взрослого передавая свое отношение к содержанию учить называть предметы одежды в соответствии с игровой ситуацией временем года закрепить выученные названия игрушек. **Қоршаған ортамен**	Дене шынықтыру Тақырыбы: «Денсаулық-зор байлық». Мақсаты : Арқан жіптің үстімен жүру. Жыланша арасы алшақтанған заттар арасымен еңбектеу. Қимылды ойын: «Теңге алу» жанұялар»**Математика негіздері** Тақырыбы: «Жоғарыда, төменде, сол жағында, оң жағында, астында. Шаршы, тіктөртбұрыш. Мақсаты : Кеңістік қатынастар (сол жағында, оң жағында, жоғарыда, төменде) туралы түсінеді және кеңістікті бағдарлай алады, ойында белсенділік танытады. 1.Ғажайып сәт"Доптар" -Балалар менің себетімде	**Жаратылыстану** **Тақырыбы:** Қанатты достар **Мақсаты :** Қыстап қалатын құстар мен жыл құстары туралы түсінеді. Құстардың дене құрылысы туралы түсінеді. Шаттық шеңбері: Үлкен шеңбер құрайық Алақанды соғайық Күлімдесін күн де Күлімдейік бізде Алақанды ашайық Күннің нұрын салайық Таза ауаны салайық Жүрек жылуын салайық Енді барлығын алып Қонақтарға сыйлайық. 1-тапсырма -Сұрақтарға жауап беру -Балалар, бір жылда неше мезгіл бар? -Бір жылда 4-мезгіл бар. -Қазір жылдың қай	Дене шынықтыру .Тақырыбы: Сапқа тұрамыз Мақсаты: Бір қалыппен 40–50 метрге жүгіреді. Қапшықты нысанаға лақтыруға үйренеді. Қатарға бір-бірден сапқа тұруды. Сапты қайтадан құруға дағдылану. Қимылды ойын: «Кім жылдам Эстафеталық жарыс: «Бақытты» **Жапсыру.** **Тақырыбы:** Поезд (ұжымдық жұмыс) **Мақсаты :** Коллаж, жапсыру, бүктеу өнері жайлы түсінеді. Түрлі-түсті

	қандай мемлекетте тұрамыз? Әрина Қазақстан Республикасында тұрамыз? Біздің ұлтымыз қандай? Қазақ. Біз қай білде сөйлейміз? Әрине қазақ тілінде. Ал,сендер біздің елді басқарып отырған Елбасымыздың есімін білесіңдер ме?Әрине Нұрсұлтан Әбішұлы Назарбаев.(Суреттен көрсету) Сендер мына суреттерден не көріп тұрсыңдар? Балалар кейбір жаңадан	**танысу** **Тақырыбы:** Менің елім – Қазақстан **Мақсаты :** Балалар кең байтақ Қазақстан туралы, еліміздің бас қаласы – Астана туралы түсінікке ие. Өз Отанына, еліне, жеріне деген сүйіспеншілігі артады. Мемлекет-тік рәміздерді таниды және оған құрметпен қарайды.	не барына қарандаршы(себеттен доптарды алып,баларға таратып беремін) 2."Жоғарыда-төменде" ойыны Балалар допты жоғары,содан кейін төмен лақтырады. 3.Жұмбақпен жұмыс. Әр өрнегі мінемін, Өрге қарсы жүремін. Басқан сайын қадамды, Ұстап келем білегін. Жауабы:саты Көрнекіліктен сатыны табуды ұсынамын. 4.Сұрақ-жауап әдісі: -Сатының жоғарғы жағында кім тұр? -Сатының төменгі жағында кім тұр? -Қыз бала сатының жоғарғы жағында болу үшін не істеуі керек? -Сонда ол қай жерде болады? -Бала сатының төменгі	мезгілі? -Қазір жылдың күз мезгілі. -Бір жылда неше ай бар?Қане кім айтып береді? -Аптада неше күн бар? -Аптада жеті күн бар. Тәрбиеші:Жарайсыңдар балалар,қандай ақылды балалар едіңдер! 2-тапсырма -Құстардың атын атау -Қарға -Тоқылдақ -Акқу -Қарлығаш -Сауысқан -Үкі -Бұлбұл -Бүркіт3-тапсырма -Жұмбақтың жауабын табу 4-тапсырма -Болады/Болмайды 1. Құстарды таспен атуға болады. 2. Құстарды тамақтандыруға болады . 3. Құстың ұясынан жұмыртқа алып, жаруға болады. 4. Құстардың ұясын бұзуға болады. 5. Құстарға қамқорлық	қағаздардан гео-метриялық пішіндерді (төртбұрыш, шаршы, дөңгелек) қиып, қағаз бетіне ұқыптап жапсы-рып, дұрыс орналас-тыруға үйренеді.

	келген балалар таныганымен толық білмеулері мүмкін,мен сендерге таныстырып өтейін. Мына бірінші суреттегі Қазақстан Республикасының Мемлекеттік Туы. **Музыка** Балаларды әнді тыңдай отырып, сипатымен қарқынын ажырата білуге үйрету, ырғақтық қимылдарды музыка сипатына сай үйлесімді жасау қабілетін дамыту, топпен ән айту дағдыларын меңгерту. **Тақырыбы:** «Ғажайып сыйлықтар» **Ән тыңдау:** «Шырша жыры»		жағында болу үшін не істеу керек? -Сонда ол қай жерде болады? 5.Сөздік жұмыс. Жоғарыда-вверху Төменде-внизу 6.Сергіту минуты. "Жаттығу" 7."Ұшты-ұшты"ойыны -Балалардан ұшатын-ұшпайтын заттардыңатауын атауды сұраймын.Мысалы:(ұшақ, доп,қасық,торғай)Дид-қ ойын: «Бұл қай жерде...?»	жасауға болады. 6. Құстар ұшпайды 7. Құстар үй ішінде мекен етеді. Сергіту сәті: 1. Қане қанат жазайық Мойнымызды созайық 1, 2, 3 Құс аспанға ұш 1, 2, 3, Құс аспаннан түс. Құстар жем жейді Құстар су ішеді 1, 2, 3 Құс аспанға ұш 2. 2. Қанат жазам жалма жан Талпынғандай ұшуға Иіліп кеп қол созам Аяғымның ұшына Тәрбиеші:Балалар мен сендерге құстар әлемінен бір тамаша ертегі алып келдім.Қане құлақ салып тыңдаңыздар! Ертегі: «Ерке бұлбұл»**Сурет салуТақырыбы.**Ту**Мақсаты :** Толқынды және түзу сызықтарды сызады, олардың қиылысуын жүргізеді, тудың суретін салады. Бір суреттің қиылған кескіндері.	

				Ендеше бұл суреттерді құрастырайық, сонда ол не екенін көреміз. Міне бастайық. Балалар қарандаршы көк түсті бір сурет шыққалы тұр. Балалар мынау білесіндерме не? Бұл «Қазақстаның жалауы»	
Серуенге дайындық	Балалардың киину реттілігін бақылау, киінгенде түймелерін қадап, аяқ киімінің бауын байлауды, киіміндегі олқылықтарды жөндеуді қадағалау. Киім шкафтарын таза ұстау және жинау.				
Серуендеу	Картотека № 11 Бақылау: Мұзды бақылау. Мақсаты: Мұзды көрсете отыра сипаттау. Қыс мезгілінде өзендер мен көлдердің бетін мұз басатындығы жөнінде түсінік беру.	Картотека № 2 Бақылау: Бұршақты бақылау. Мақсаты: Бұршақ, домалақ ақ түсті болатыны туралы түсінік беру. Қимылдық ойын:	Картотека № 4 Бақылау: Аязды бақылау. Мақсаты: Қыс мезгіліндегі күннің суықтығы-аяз. Аяздан бетіміз бен қолымыздың тоңатынын, үсіріп жіберуі де мүмкін	Картотека № 6 Бақылау: Бүгінгі ауа-райын бақылау.Айналадағы адамның қысқы еңбегі. Мақсаты: Қысқы еңбекпен таныстыру барысында үлкендердің	Картотека № 8 Бақылау: Аязды күнді бақылау. Мақсаты: Аяз туралы түсінік бере отырып, оның адам денсаулығы үшін пайдасын түсіндіру. Жұқпалы аурулардың

	Еңбек: Тайғанақ жерге құм себу. Мақсаты: Балаларды бірлесіп жұмыс жасауға баулу. Өздеріне берілген тапсырманы тиянақты орындауларын қадағалау. Жеке жұмыс: Жаңа жыл туралы тақпақ жаттату. Жаңа жыл,жаңа жыл, Жаңа жылда-жаңа нұр. Жасыл шырша жанында Жадырап бар бала жүр. Мақсаты: Еске сақтау қабілетін дамыту, сөздерді қатесіз дұрыс айтуға үйрету. Ойын: «Тышқан мен мысық». Мақсаты: Шапшаңдыққа, жылдам шешім қабылдауға үйрету.	«Торғайлар». Мақсаты: Шапшаңдыққа, ептілікке баулу. Тез шешім қабылдауға үйрету. Еңбек: Ағаш түптеріне қар үю. Мақсаты: Үйілген қардың маңызын түсіндіре отырып, еңбексүйгіштікке, ұқыптылыққа үйрету. Жеке жұмыс: Қысқа байланысты жұмбақтар жаттату. Қыста ғана болады Ұстасаң қолың тоңады. (Қар). Мақсаты: Тілдік қорын дамыту, ойлау қабілетін арттыру. Балаға грамматикалық дұрыс сөйлеу үлгілерін беру. Әдемі де әсерлі сөйлеуге үйрету.	екенін, сол үшін де қолғап, мойын орауыш тағатынымызды түсіндіру. Еңбек: Ауладағы қарды күреу. Мақсаты: Балаларды еңбек сүйгіштікке, бірлесіп жұмыс жасауға үлкенге көмек беруді үйрету. Күректі дұрыс ұстауға үйрету. Қимылдық ойын: «Сырғанақ тебу». Мақсаты: Балаларды ұйымшыл тату ойнауға, шанамен ойнауға шақыру, таудан төмен сырғанау әдісін үйрету. Жеке жұмыс: Жұмбақ. Терезеге қонады, Әсем ою ояды.(Аяз). Мақсаты: Жұмбақ жаттату арқылы есте сақтау, ойлау қабілеттерін дамыту, сөздік қорларын молайту.	еңбегін түсіндіру, еңбекке ынтасын тудыру . Тақпақ: Қыстыгүні таңертең, Ерте оянып жас бала. «Қар» деп сыртқа қарайды, Көңіл бөлмей басқаға. Қимылды ойын: «Ақ қоян». Мақсаты: Балаларды шапшаңдыққа, ептілікке баулу. Еңбек: Ауладағы қарды тазалау. Мақсаты: Балаларды еңбекке ынтасын арттыру. Тазалыққа, ұқыптылыққа тәрбиелеу. Жеке жұмыс: Жазда таудың басында Қыста аяқ астында, Балмұздақтан аумаған Бұл не тағы расында? (Қар) Мақсаты: Балаларға жұмбақ жасыра отырып, жылдам шешім таба білуге, есте сақтау қабілеттерін дамыту.	микробтарын өлтіруге аяздың қосар үлесі зор екендігін айту. Аққу мамық ұлпа қар, Жамылады қырқалар. Шымшып аяз бетіңді, Ширатады етіңді. Қимылды ойын: «Қар лақтыру». Мақсаты: Балалардың ойынға ынтасын арттыру. Еңбек: Ауладағы қарды жинау. Мақсаты: Еңбексүйгіштікке баулу.Үлкендердің еңбегін бағалауға, құрметпен карауға тәрбиелеу. Жеке жұмыс: Аяз туралы жұмбақ жаттату. Қолы жоқ,сурет салады. Тісі жоқ,тістеп алады. (Аяз). Мақсаты: Балалардың сөйлеу әрекетін, есте сақтау, ойлау қабілетін арттыру.
Серуеннен оралу	**Балалардың дұрыс шешінуін, шкафқа киімдерін орналастыру тәртібін бақылау. Жинақылыққа тәрбиелеу.**			**Мәдени-гигиеналық талаптарды орындауларын қадағалау**	

Ойындар, дербес әрекет	Үстел үсті театры: Мақсаты: «Менің достарым тақырыбы бойынша сюжетті картиналар қарастыру.	*Проблемалық сұрақ: «Тыңдайық та, ойлайық» (Осы мәтінді тыңдап, кім туралы екенін табыңдар). Әңгімелеу В. Осееваның «Екі дос» әңгімесі.*	«Дос достыққа» сергіту ойыны Шарты: Ол үшін жасалатын қимылды тез-тез жасау керек. 5 секундтың ішінде өзіңізге серіктес тауып алыңыз да тез-тез онымен қол алысыңыз. Ал енді бір-бірімізбен «сәлемдесеміз»: Оң қол оң қолмен! Мұрын мұрынмен! «Дос достыққа» деген бұйрықты естігенде жұптарыңызды айырбастайсыздар. Бүгін біз ой, сезім және мінез-құлық бір-бірімен қалай байланысты екендігін білеміз. Вариативтік компонент Ойнайық та, ойлайық	**Дидактикалық ойын:** *«Менің досым»* **Барысы:** *Балалар, сендерді ойын ойнауға шақырамын. Мен бір балаға доп лақтырамын да, «Сенің досың қандай?» деп сұраймын. Сендер допты маған қайта лақтырып, достарыңның қандай екенін айтасыңдар?* **Балалар:** *Менің досым ренжітпейді* *Менің досым алдамайды. Мен досыммен бірге ойнаймын.*	*Ой шақыру. Қазақстан— деген сөзді естігенде ойларыңа қандай сөздер келеді. Қане балалар ассоциация жасайық.* *Қазақстан- Отан, туған жер, ел, аудан, ауыл.*
Баламен жеке жұмыс	«Өз әжең» тақырыбында әңгімелесу. Мақсаты: баланың сөздік қорын жақын туыстарын білдіретін жаңа	«Ғажайып дорба» дидактикалық ойыны. Мақсаты: сөздік қорларын	Жыл мезгілі жайлы мнемокестемен жұмыс істеу немесе әңгімелесу. Мақсаты: мнемокестеге қарап жыл	«Тап та, атын ата» дидактикалық ойыны. Мақсаты: түсті қабылдауын және ұсақ	«Өз әжең» тақырыбында әңгімелесу. Мақсаты: баланың сөздік қорын жақын туыстарын

	сөздермен толықтыру. Отбасы туралы мәлімет айта алуға үйрету.	ойыншық атауларымен толықтыру.	ерекшеліктерін айтып, толық сөйлем құруға үйрету.	саусақ моторикасын дамыту.	білдіретін жаңа сөздермен толықтыру. Отбасы туралы мәлімет айта алуға үйрету.
«Ертеңге дейін» Ата-аналармен қарым-қатынас Балалардың үйге қайтуы.	Баланың бүгінгі жетістігі туралы әңгімелесу. Үйде баланың өзі киініп, өзі шешінуін қадағалап, талап етіп отыруды түсіндіру.	Баланың бүгінгі жетістігі туралы әңгімелеу. Бала тәрбиесіне көңіл бөлуді ескерту.	Баланың бүгінгі жетістігі, бала денсаулығы мен тамағы жөнінде әңгімелесу.	Баланың бүгінгі жетістігі туралы әңгімелесу. Әдептілік сөздерді үйретуін ескерту.	Демалыс күндері күн тәртібін сақтауын ата-аналардан талап ету.

Бекітемін:
Бастауыш сыныптар жөніндегі
оқу ісінің орынбасары: С.Мырзагалиева.

Қаңтар айы І аптасының 04 - 08аралығындағы шағын ортаңғы тобының күн тәртібіндегі тәрбие қызметінің циклограммасы.

Өтпелі тақырыбы: «Табиғат әлемі

Апталық тақырыбы: : «Айналамыздағы өсімдіктер»

Күн тәртібі	Дүйсенбі	Сейсенбі	Сәрсенбі	Бейсенбі	Жұма
Балаларды қабылдау			**Ата-аналармен, балалармен амандасу.** **Балаларды қабылдау. t өлшеу,**	**Ата-аналармен, балалар.** **Балаларды қабылдау. t өлшеу,**	**Тәрбиешінің балалармен карым-катынасы. Балабақша туралы жан-жақты әңгімелесу, карым-катынас және көтеріңкі көңіл-күй орнатуға арналған ойындар ұйымдастыру.**
Ата – аналармен әңгімелесу			Ата-аналарға балаларды балабақшаға кешіктірмей әкелуді ескерту.	Ата-аналармен жұмыс:	Ата-аналармен жұмыс:
Ойындар (үстел-үсті, саусақ және			«Көше тәртібі» туралы әңгіме	**Мазмұнды рөлі ойын: «Дәрігер»** **Мульттоптама көру**	**Мазмұнды рөлі ойын: «Құрлышы ойыны»**

т.б.)					
Таңертеңгі гимнастика (5 мин)			Музыка әуенімен таңертеңгілік жаттығулар кешені. Ұйқы ашатын музыкалық-ырғақты қимылдарды орындау. ҚР мемлекеттік Әнұранын айту.	Музыка әуенімен таңертеңгілік жаттығулар кешені. Ұйқы ашатын музыкалық-ырғақты қимылдарды орындау. ҚРмемлекеттік Әнұранын айту.	Музыка әуенімен таңертеңгілік жаттығулар кешені. Ұйқы ашатын музыкалық-ырғақты қимылдарды орындау. ҚРмемлекеттік Әнұранын айту.
Ойындар, ұйымдастырылған оку қызметіне дайындық			Балабақшадағы ойыншықтармен ойнату, балалардың бір- бірімен ауызша қарым - қатынас жасауына ықпал ету	Өлеңді жаттау: Балабақша есігін, Үшке тола ашқанбыз. Балапандай өсіріп, Мәпелейді бакшамыз.	Үстел үсті ойыны: «Менің балабақшам»
Ұйымдастырылған оку қызметтері			**Дене шынықтыру** Тақырыбы: Көңілді доп максаты : Орташа қарқынмен жүреді және жүгіреді. Гимнастикалық орындық бойымен қолда-рын белдеріне қойып, тек-шелерден аттап жүреді. Допты бір-біріне төмен-нен лақтырады, басынан асыра лақтырады және оны қағып алады.	**Жаратылыстану** **Тақырыбы:** Бөлме өсімдіктері **Мақсаты :** Гүлдің бөліктерін атай білуге үйренеді. Тәжірибе жұмыстарын жүргізуге қызығушылығы артады. **Сурет салуТақырыбы:**	**Дене шынықтыру** **Тақырыбы: Төбешіктен сырғанаймыз.** Мақсаты : Бірінің ар-тынан бірі кедергілерден аттап жүреді. Допты бір-біріне төменнен лақтыра-ды.Балалар төбешік-тен бір-бірлеп

			Қимылды ойын: «Шыршаны айналамыз» **Математика негіздері.** **Тақырыбы:** Заттарды топтау,бөлу **Мақсаты :** Біртекті заттардан топтар құрастырады және оның біреуін топтан бөлуге үйренеді. Үстел-үсті ойыны: «Шыршаны безендірейік»	Гүлдер**Мақсаты :** Саусақпен гүлдердің сурет салуға үйренеді. Балалар бүгін бізде ерекше күн, өйткені бізде ашық оқу іс – әрекеті және бізге көптеген қонақтар келген екен. Алдымен келген қонақтармен амандасып алайықшы. -Бүгінгі іс – әрекетімізді ізгі ниетпен, жақсы тілекпен, жылы лебіздермен бастайық. Олай болса балалар бүгін мен сендерге әдемі гүл әкелдім, ендеше осы гүлге деген тілектерімізді айтайық.	сырғанайды. Қимылды ойын: «Шыршаны айналамыз» Музыка Балаларды қыс туралы әнді тыңдап, сипатын ажырата білуге үйрету, әнді музыка жетекшісімен ілесе айтуғажаттықтыру. Музыкалық-ырғақтық қимылдарды топпен жасау дағдыларын қалыптастыру. **Тақырыбы:** «Көңілді қыс» **Ән тыңдау:** «Бесік жыры»
Серуенге дайындық			Балалардың киіну реттілігін бақылау, киінгенде түймелерін қадап, аяқ киімінің бауын байлауды, киіміндегі олқылықтарды жөндеуді қадағалау. Кийм шкафтарын таза ұстау және жинау.		
Серуендеу			Картотека № 19 Бақылау: Мұздақты бақылау. Мақсаты: Мұздақтың пайда	Картотека № 22 Бақылау: Қарғаны бақылау. Мақсаты: Қарғаның дене пішіні, түсі және қалай	Картотека № 8 Бақылау: Аязды күнді бақылау.

			болу жолын түсіндіру, мұздак- тан абай болып жүруге үйрету. Еңбек: Ағаш түптеріне кар үю. Максаты: Еңбекқорлыққа үйрету. Жалқаулықтан аулақ болуға шақыру. Жеке жұмыс: Жұмбак жатттату Отка жанбас, Суға батпас (мұз) Максаты: Мұз туралы түсінік беру. Жұмбақ жаттату аркылы сөздік қорын молату. Есте сактау қабілетін дамыту. Қимылдык ойын: «Қазан». Максаты: Бірлесіп ойнауға шакыру. Балалардың көңілдерін көтеру.	дыбыстайтынын бақылай отырып, барлық құстарға ортак қасиеттерді айырып, оларға қамкор болуға үйрету. Еңбек: Ағаш түптеріне кар үю. Мақсаты: Балаларды еңбекқорлыкка,ұқыптылыкка баулу. Үйілген кардың маңызын түсіндіру. Жеке жұмыс: Мынау карға, карғалар. Жерде жүріп жорғалар. Тамак тапса каркылдап, Таппаса ұшар жалпылдап. Максаты: Такпак жаттату аркылы балалардың сөздік корларын байытып, есте сактау қабілеттерін дамыту. Ойын: «Қыстап калған құстар». Максаты: Қыстап калған құстарды және кыстамайтын құстарды атай білуге, олардың айырмашылықта-рын айыра білуге үйрету.	Максаты: Аяз туралы түсінік бере отырып, оның адам денсаулығы үшін пайдасын түсіндіру. Жұқпалы аурулардың микробтарын өлтіруге аяздың косар үлесі зор екендігін айту. Акку мамык ұлпа кар, Жамылады кыркалар. Шымшып аяз бетінді, Ширатады етінді. Қимылды ойын: «Қар лактыру». Максаты: Балалардың ойынға ынтасын арттыру. Еңбек: Ауладағы карды жинау. Максаты: Еңбексүйгіштікке баулу.Үлкендердің еңбегін бағалауға, құрметпен карауға

					тәрбиелеу. Жеке жұмыс: Аяз туралы жұмбақ жаттату.Қолы жоқ,сурет салады. Тісі жоқ,тістеп алады.(Аяз). Мақсаты: Балалардың сөйлеу әрекетін, есте сақтау, ойлау қабілетін арттыру.
Серуеннен оралу			Балалардың дұрыс шешінуін, шкафқа киімдерін орналастыру тәртібін бақылау. Жинақылыққа тәрбиелеу.	Мәдени-гигиеналық талаптарды орындауларын қадағалау	
Ойындар, дербес әрекет			Сипаттаудан тап Дидактикалық міндет. Балаларды заттарды қарастыруға, көрмей тұрған заттарды еске түсіріп, сипаттауға үйрету. Вариативтік компонент: жоспар бойынша «Ойнайық та, ойлайық»	Қай жыл мезгілі? Дидактикалық міндет. Балаларды табиғатты өлең жолымен немесе қара сөз түрінде сипатауға үйрету; есту, йлау қабілеттерін дамыту.	Сосын не болды? Дидактикалық міндет. Балалардың тәуліктің бөлшектері жайлы, тәуліктің әр уақытында болатын амал-әрекеттер туралы білімдерін бекіту.

			«Ғажайып дорба» дидактикалық ойыны. Мақсаты: сөздік қорларын ойыншық атауларымен толықтыру.	Жыл мезгілі жайлы мнемокестемен жұмыс істеу немесе әңгімелесу. Мақсаты: мнемокестеге қарап жыл ерекшеліктерін айтып, толық сөйлем құруға үйрету.	«Тап та, атын ата» дидактикалық ойыны. Мақсаты: түсті қабылдауын және ұсақ саусақмоторикасын дамыту.
«Ертеңге дейін» Ата-аналармен қарым-қатынас Балалардың үйге қайтуы.			Баланың бүгінгі жетістігі, бала денсаулығы мен тамағы жөнінде әңгімелесу.	Баланың бүгінгі жетістігі туралы әңгімелесу. Әдептілік сөздерді үйретуін ескерту.	Демалыс күндері күн тәртібін сақтауын ата-аналардан талап ету.

Бекітемін:
Бастауыш сыныптар жөніндегі
оқу ісінің орынбасары: С.Мырзағалиева.
Қаңтар айының II аптасының 11 - 15аралығындағы шағын ортаңғы тобының күн тәртібіндегі тәрбие қызметінің циклограммасы.
Өтпелі тақырыбы: «Табиғат әлемі»

Апталық тақырыбы: : «Жануарлар әлемі»

Күн тәртібі	Дүйсенбі	Сейсенбі	Сәрсенбі	Бейсенбі	Жұма
Балаларды қабылдау	Ата-аналармен, балалармен амандасу. Балаларды қабылдау. t өлшеу,	Жағымды жағдай орнату. Балалардың көңіл -күйлеріне назар аударып, қызуын өлшеп қабылдау. Медбике, психологпен бірлескен жұмыс.	Ата-аналармен, балалармен амандасу. Балаларды қабылдау. t өлшеу,	Ата-аналармен, балалармен амандасу. Балаларды қабылдау. t өлшеу,	Тәрбиешінің балалармен қарым-қатынасы. Балабақша туралы жан-жақты әңгімелесу, қарым-қатынас және көтеріңкі көңіл-күй орнатуға арналған ойындар ұйымдастыру.
Ата – аналармен әңгімелесу	Қабылдау ережелері, демелыс күндерін өткізу дәстүрлері т.б. Балаларды үлкендерді құрметтеуге тәрбиелеу мәселелері, озық іс-тәжірибелер бойынша әңгімелесу;	Ата-аналармен пікірлесу; Баланың өміріндегі екінші әлеуметтік орта - балабақша туралы, ондағы тәрбиелеу мен оқыту үдерістері жайлы әңгімелесу;	Ата-аналарға балаларды балабақшаға кешіктірмей әкелуді ескерту.	Ата-аналармен жұмыс:	Ата-аналармен жұмыс:

Ойын (үстел- **үсті, саусақ және т.б.)**	**Топ бөлмесіндегі ойыншықпен ойнау ережесі туралы әңгіме.**	**ауіпсіздік ережесі туралы әңгіме.**	**«Бағдаршам» сурет бойыша әңгіме**	**Мазмұнды рөлі ойын: «Шаштараз»**	**Мазмұнды рөлі ойын: «Құрлышы ойыны»**
Таңертеңгі гимнастика (5 мин)	**Музыка әуенімен таңертеңгілік жаттығулар кешені. Ұйқы ашатын музыкалық-ырғақты қимылдарды орындау.** **ҚР мемлекеттік Әнұранын айту.**	**Музыка әуенімен таңертеңгілік жаттығулар кешені. Ұйқы ашатын музыкалық-ырғақты қимылдарды орындау.** **ҚР мемлекеттік Әнұранын айту.**	**Музыка әуенімен таңертеңгілік жаттығулар кешені. Ұйқы ашатын музыкалық-ырғақты қимылдарды орындау.** **ҚР мемлекеттік Әнұранын айту.**	**Музыка әуенімен таңертеңгілік жаттығулар кешені. Ұйқы ашатын музыкалық-ырғақты қимылдарды орындау.** **ҚРмемлекеттік Әнұранын айту.**	**Музыка әуенімен таңертеңгілік жаттығулар кешені. Ұйқы ашатын музыкалық-ырғақты қимылдарды орындау.** **ҚР мемлекеттік Әнұранын айту.**
Ойындар, ұйымдастырылған оқу қызметіне дайындық	Сандық құрамды ажыратуға арналған ойындар «Карточкаға қандай сан жазылған	«Автобус» Мақсаты: Санның құрамын пысықтау	«Сан құрастыр» Мақсаты: Санның құрамын пысықтау	Ою құрастыру» Көрнекілік: Бірнеше бөліктерге бөлінген ою элеметтері.	**«Поезд құрастыр»** Мақсаты: 1-ді косу таблицасын кайталату.
Ұйымдастырылған оқу қызметтері	Сөйлеуді дамытуТақырыбы: «Үй жануарлары мен төлдері» Мақсаты:Тілдік ойындар мен жаттығуларды қолдана отырып, балалардың сөздік қорларын дамыту және байыту. Тақтадағы суреттерді көрсету арқылы өткен тақырыпты еске түсіру (жабайы аңдар) -Балалар, бүгін біз үй жануарларымен танысамыз. -Сендер үй жануарларына не	**Дене шынықтыру-3** 1.Тақырыбы: Жануарлар әлемі Мақсаты : Тақтай бойымен жүреді және жүгіреді. Балалар төбешіктен бір-бірлеп сырғанауды үйрету. Қимылды ойын: «Қасқыр мен қояндар» Орыс тілі Тақырыбы: Что наденет Дана на улицу Одежда	**Дене шынықтыру** **Тақырыбы:** Ұйқыдағы аю. Мақсаты : Тапсырманы орындай отырып, жүреді және жүгіреді. Төрт тағандап еңбектейді. Басына қап қойып, тепе-теңдікті сақтай отырып, жіптің бойымен жүреді. **Математика негіздері** **Тақырыбы:**Көп –аз,тең-теңемес.**Мақсаты :** Көп-аз,	**ЖаратылыстануТақырыбы:** Үй жануарлары мен жабайы аңдар **Мақсаты :** Үй және жабайы жануарлардың тіршілік ету ортасы, олардың өзіне тән ерекшеліктерін салыстыруға үйренеді. Сурет салу	Дене шынықтыру Тақырыбы: Баяу жүгіреміз. Мақсаты : Бір минут баяу қарқында жүгіреді. Басына қап қойып, тепе-теңдікті сақтай отырып, жіптің бойымен жүреді. Мұзды жолдармен

	жататынын білесіңдер ме? -Балалар тақтаға назар аударайық. -Мынау түйе. -Мынау жылқы. -Мынау сиыр. -Мынау қой. -Мынау ешкі. -Балалар бұл үй жануарларына жатады.Біз оларға жем, су, шөп береміз.Оларды қорада ұстап, күтіп баптаймыз. Қораның ішін тазалаймыз. Бұл үй жануарларының бізге тигізер пайдасы зор. -Ендеше балалар слайд тақтаға назар аударайық. -Балалар айтыңдаршы мынау қай жануар? Әрине, бұл сиыр. -Сиырдың сүтінен жасалатын ұлттық тағам өте көп. Олар: құрт, ірімшік, май, айран, қаймақ, сүзбе т.б. Сиырдың еті дәмді болады.Сиырдың төлі-бұзауДид-к ойын: «Не қалай дыбыстайды?» **Музыка** Балаларды музыканы тыңдай отырып, жоғары және төмен дыбыстарды ажырата білуге үйрету, музыка мен қимылды үйлесімді жасауға дағдыландыру, қыс мезгіліне деген сүйіспеншілік сезіміне тәрбиелеу. **Тақырыбы:**	Мақсаты: учить читать наизусть небольшое стихотворение при помощи взрослого передавая свое отношение к содержанию учить называть предметы одежды в соответствии с игровой ситуацией временем года закрепить выученные названия игрушек. **Қоршаған ортамен танысу.** **Тақырыбы:** Шырша және қайын**Мақсаты :** Ағаштар туралы туралы түсінеді, жергілікті аймақта өсетін 2-3 ағаштардың түрлерін танып, атауға үйренеді.	артық, тепе-тең ұғымдарын түсінеді. Заттардың санына қарай «қанша-сонша», «аз, көп, тең» деген ұғымдарды сөйлеу барысында дұрыс қолданады. Қане балалар, шаттық шеңберіне тұрайық. Бүгін біздің сабағымызға қонақ апайлар келіп отыр, алдымен амандасып алайық. Қане шеңбер құрайық Дөңгелене тұрайық Үлкендерді құрметтеп Сәлемдесіп алайық. Жарайсыңдар балалар, орнымызға жайғасайық. 2. Ұйымдастырушылық - ізденістік - Балалар біз өткен сабақта не өттік, қане есімізге түсірейікші. Алдында - артында ұғымымен танысқан болатынбыз. Қане қайталайықшы. - Мына суретте, нелер бейнеленген? - Жемістер - Неше жеміс, санайықшы. - Үшеу - алма, алмұрт, өрік.. - Алмұрттың алдында не бейнеленген? - Алма. - Ал, алмұрттың артында не бейнеленген? - Өрік.	**Тақырыбы: «Қоян»**Мақсаты: Жануарларды олардың ерекшеліктерін ескере отырып салуға үйретуді дамыту. **Тосын Сәт: Тосын сәт.** Балалар, бізге қонақ келген сияқты, есікті біреу соғып тұрған секілді. Секіріп қоян кіріп келеді: - Сәлеметсіздер ме, балалар,апайлар Қоян: - Сіздер маған көмектесесіздерме,менің көжектеріме қысқа деп жинаған азығым таусылды.Енді маған көптеген сәбіздер керек? Тәрбиеші: - Сәлеметсіз бе қоян сіз мұңаймаңыз біздің балалар сізге көмектеседі. -Көмектесемізбе балалар? Қош келдіңіз,біз сіз туралы айтып жатырған едік. Қоян: - Солай ма? Онда мен	**өздігінен сырғанайды.** Қимылды ойын: «Қоян мен қасқыр»**Мүсіндеу** **Тақырыбы:** Айдаһар ойыншық **Мақсаты :** Алақан арасында, жазықтықта түзету және домалақтау қимылдары арқылы айдаһар мүсіндеуге үйренеді.

	«Ақшқармен би билейік» **Ән тыңдау:** «Машенька-Маша»		- Ал мынау қай ертегі? - Шалқан ертегісі? - Атаның артында кім тұр? - Атаның артында ап тұр. - Ал мысықтың алдында не тұр? - Мысықтың алдында күшік тұр. - Жақсы балалар өткен сабағымызды қайталадық. Бүгінгі біздің оқу қызметіміздің тақырыбы: Әртүрлі заттар тобын салыстыру және теңеу	жақсы келген екенмін. Тәрбиеші: - Сіз жайғасып, тынығып алыңыз. Біздің балалар сіз туралы көп мәліметтер біледі. **2.Негізгі бөлім/оснавная часть:** Қоян қандай көкіністі ұнатады деп ойлайсыңдар? -Сәбіздің түсі қандай? -Сабағының түсі қандай? Ендеше, біз қоянның көжектеріне арнап сәбіз жасап беруге көмектесейік. Педагог өзі жасаған үлгіні көрсетеді. Қоянға арналған сәбіздің суретін саламыз. Ақ қағазға гуашьтың көмегімен сәбіз суретін саламыз. **Билингвалдық компонент/Билингвальный компонент:** қоян-заяц,көжек-зайчик,сәбіз-марковь . Қане балалар, олай болса	

				орнымыздан тұрып бойымызды сергітіп алайықшы. **Сергіту сәті:** Ұзын құлақ, сұр қоян Естіп қалып сыбдырды, Ойлы-қырлы жерлермен, Ытқып-ытқып жүгірді. Қарап еді артына, Қиығын сап көзінің. Келе жатқан томпаңдап, Көжегі екен өзінің. Дид.ойын: «Өз мекенін тап»	
Серуенге дайындық	Балалардың киіну реттілігін бақылау, киінгенде түймелерін қадап, аяқ киімінің бауын байлауды, киіміндегі олқылықтарды жөндеуді қадағалау. Киім шкафтарын таза ұстау және жинау.				
Серуендеу	*Картотека № 1* *Бақылау: Қарды бақылау.* ***Мақсаты:** Қыс мезгілінің ерекшеліктерін айту.*	*Картотека № 2* *Бақылау: Бұршақты бақылау.* ***Мақсаты: Бұршақ, домалақ ақ түсті болатыны туралы түсінік беру.***	*Картотека № 6* *Бақылау: Бүгінгі ауа-райын бақылау.Айналадағы адамның қысқы еңбегі.* ***Мақсаты: Қысқы еңбекпен таныстыру барысында***	*Картотека № 8* *Бақылау: Аязды күнді бақылау.* ***Мақсаты:** **Аяз туралы түсінік бере отырып, оның адам денсаулығы***	*Картотека № 21 Бақылау: Адамдардың қысқы киімін бақылау.* ***Мақсаты: Қысқы киім үлгісімен таныстыру. Атауларын дұрыс айтуға***

	Қар-түсі ақ, ұстасаң қолың тоңады, жылыға ериді.Ойлау қабілетін дамыту. Тақпақ: Аппақ көше, бар дала, Аппақ ой мен қыраттар. Ақ шатырлы қар қала, Ақ жамылып тұр бақтар. Ойын: «Қардан түрлі бейнелер жасау». Мақсаты: Ойынға қызығушылығын арттыру. Еңбек: Ағаштар түбіне қар үю. Мақсаты: Еңбексүйгіштікке тәрбиелей отырып, үйілген қардың маңызы туралы түсінік беру. Жеке жұмыс: «Қыс қызығы»тақырыбында әңгіме құрату. Мақсаты: Сөздік қорын дамыту, ойын жүйелеп жеткізе білуге үйрету.	Қимылдық ойын: «Торғайлар». Мақсаты: Шапшаңдыққа, ептілікке баулу. Тез шешім қабылдауға үйрету. Еңбек: Ағаш түптеріне қар үю Мақсаты: Үйілген қардың маңызын түсіндіре отырып, еңбексүйгіштікке, ұқыпты- лыққа үйрету. Жеке жұмыс: Қысқа байланысты жұмбақтар жаттату. Қыста ғана болады Ұстасаң қолың тоңады. (Қар). Мақсаты: Тілдік қорын дамыту, ойлау қабілетін арттыру. Балаға грамматикалық дұрыс сөйлеу үлгілерін беру. Әдемі де әсерлі сөйлеуге үйрету.	үлкендердің еңбегін түсіндіру, еңбекке ынтасын тудыру . Тақпақ: Қысты күні таңертең, Ерте оянып жас бала. Қар деп сыртқа қарайды, Көңіл бөлмей басқаға. Қимылды ойын: «Ақ қоян». Мақсаты: Балаларды шапшаңдыққа, ептілікке баулу. Еңбек: Ауладағы қарды тазалау. Мақсаты: Балаларды еңбекке ынтасын арттыру. Тазалыққа, ұқыптылыққа тәрбиелеу. Жеке жұмыс: Жазда таудың басында Қыста аяқ астында, Балмұздақтан аумаған Бұл не тағы расында? (Қар) Мақсаты: Балаларға жұмбақ жасыра отырып, жылдам	үшін пайдасын түсіндіру. Жұқпалы аурулардың микробтарын өлтіруге аяздың қосар үлесі зор екендігін айту. Аққу мамық ұлпа қар, Жамылады қырқалар. Шымшып аяз бетіңді, Ширатады етіңді. Қимылды ойын: «Қар лақтыру». Мақсаты: Балалардың ойынға ынтасын арттыру. Еңбек: Ауладағы қарды жинау. Мақсаты: Еңбексүйгіштікке баулу.Үлкендердің еңбегін бағалауға, құрметпен қарау ға тәрбиелеу. Жеке жұмыс: Аяз туралы жұмбақ жаттату. Қолы жоқ,сурет салады.	үйрету. Еңбек: Қар тазалаушы машинаның еңбегін бақылау. Мақсаты: Жұмыстың бәрі жақсы екендігін айту. «Еңбек түбі-береке»сөзінің мағына сын түсіндіру, еңбек сүйгіштікке баулу. Жеке жұмыс: Тамаша, тамаша, Шыршамыз тұр жараса. Басында әсем жұлдызы, Көз тоймайды қараса. Мақсаты: Өлеңді жаттату арқылы сөздік қорын молайту. Есте сақтау қабілетін арттыру. Қимылдық ойын: «Ұстаушы,лентаны ал». Мақсаты: Балаларды шапшаңдыққа, тапқырлыққа, жылдам шешім қабылдауға үйрету. Денені шынықтыру,

			шешім таба білуге, есте сақтау қабілеттерін дамыту	*Тісі жоқ,тістеп алады. (Аяз).* *Мақсаты: Балалардың сөйлеу әрекетін, есте сақтау, ойлау қабілетін арттыру.*	*көңілдерін көтеру.*
Серуеннен оралу	Балалардың дұрыс шешінуін, шкафқа киімдерін орналастыру тәртібін бақылау. Жинақылыққа тәрбиелеу.			Мәдени-гигиеналық талаптарды орындауларын қадағалау	
Ойындар, дербес әрекет	Саусақ ойынын ойнату. Қуыр-қуыр, қуырмаш, Балапанға бидай шаш, Бас бармақ, Балалы үйрек, Ортан терек, Шұлдір шүмек, Кішкене бөбек. Сен тұр-қозыңа бар! Сен тұр-лағыңа бар! Сен тұр-құлыныңа бар! Сен тұр-бұзауыңа бар! Сен тұр-ботаңа бар! Ал, сен, алаңдамай	«Не қалай дауыстайды?» ойыны. Қой маңырайды-мә-мә-мә. Сиыр мөңірейді-мө-мө-мө. Жылқы кісінейді-ио-ио-ио Түйе боздайды-бө-бө-бө. Ешкі бақырады-бе-бе-бе. Бұл ойында малдардың жүрісін де салуға болады.	«Кім қалай әндетеді?» саусақ ойындары. Екі саусақтарын түйістіріп: Кездесіп екі күшік Ән айтты бірігіп—аф-аф-аф Екі саусақтарын түйістіріп: Кездесіп екі мысық Ән айтты бірігіп-мяу-мяу-мя Екі саусақтарын түйістіріп: Кездесіп екі құлын Ән айтты бірігіп-ио-ио-ио-ио Екі саусақтарын түйістіріп: Кездесіп екі қозы Ән айтты бірігіп-мә-мә-мә	Саусақ ойынын ойнату. Қуыр-қуыр, қуырмаш, Балапанға бидай шаш, Бас бармақ, Балалы үйрек, Ортан терек, Шұлдір шүмек, Кішкене бөбек. Сен тұр-қозыңа бар! Сен тұр-лағыңа бар! Сен тұр-құлыныңа бар! Сен тұр-бұзауыңа бар! Сен тұр-ботаңа бар! Ал, сен, алаңдамай	*«Мысық» саусақ ойыны* Пеш үстінде мысық отыр, Аздап көзін қысып отыр, Тышқан етін жегісі кеп, Тісі оның қышып отыр.

«Ертеңге дейін» Ата-аналармен қарым-қатынас Балалардың үйге қайтуы.	Баланың бүгінгі жетістігі туралы әңгімелесу. Үйде баланың өзі киініп, өзі шешінуін қадағалап, талап етіп отыруды түсіндіру.	Баланың бүгінгі жетістігі туралы әңгімелеу. Бала тәрбиесіне көңіл бөлуді ескерту.	Баланың бүгінгі жетістігі, бала денсаулығы мен тамағы жөнінде әңгімелесу.	Баланың бүгінгі жетістігі туралы әңгімелесу. Әдептілік сөздерді үйретуін ескерту.	Демалыс күндері күн тәртібін сақтауын ата-аналардан талап ету.